

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR-4101-17-04/2013

P/13/188

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/188 – Realizacja zadań i gospodarka finansowa stadnin koni należących do Skarbu Państwa.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Maria Ossowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87039 z dnia 20 września 2013 r. <small>[dowód: akta kontroli str. 1-2 – upoważnienie do kontroli]</small>
Jednostka kontrolowana	Stadnina Koni Pępowo Spółka z o.o., Gogolewo 71, 63-840 Krobia (dalej „Spółka” lub „Stadnina”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paweł Baraniak – Prezes Zarządu <small>[dowód: akta kontroli str. 29-31, 34-35 - wypis z KRS i umowa o pracę]</small>

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie ¹ , mimo stwierdzonych nieprawidłowości realizację zadań hodowlanych i gospodarkę finansową Stadniny Koni Pępowo w latach 2011-2013 (I półrocze).
Uzasadnienie oceny ogólnej	Podstawą oceny ogólnej są pozytywne oceny częściowe, sformułowane w odniesieniu do każdego z badanych obszarów, związanych z warunkami utrzymania i sprzedaży koni, gospodarowania zasobem nieruchomości oraz efektywnością prowadzonej działalności gospodarczej.

Stwierdzone nieprawidłowości odnosiły się do: **[1]** użytkowania niezgodnie z przeznaczeniem magazynu pasz w Pępowie, **[2]** nierzetelnego prowadzenia ksiąg obiektów budowlanych Stadniny, **[3]** nie zrealizowania zaleceń wynikających z przeprowadzonych okresowych przeglądów obiektów budowlanych, **[4]** niestosowania się do przepisów przeciwpożarowych.

Rezultatem prowadzonych badań kontrolnych są także uwagi dotyczące m.in.: **[1]** niepełnego zakresu dokumentowania czynności realizowanych w czasie przeglądów hodowlanych, **[2]** wystawiania faktur za usługi weterynaryjne bez opisu wykonanych zabiegów, co uniemożliwiało weryfikację finansową wykonanego świadczenia, **[3]** wielkości należności wymagalnych Stadniny z tytułu czynszu za mieszkanie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działalność Spółki w zakresie warunków utrzymania i sprzedaży koni

Opis stanu faktycznego	1.1. Stan liczebny hodowanych ras koni
------------------------	---

W Stadninie prowadzono przede wszystkim hodowlę koni rasy wielkopolskiej (dalej również: „WLKP”). Według stanu na dzień 1 stycznia 2011 r. na łącznie 91 koni 76 (83,5%) było rasy wielkopolskiej (w tym 20 w stadzie podstawowym i 56

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

w obrotowym), na dzień 1 stycznia 2012 r. na łącznie 92 konie 78 (84,8%) było rasy wielkopolskiej (w tym 16 w stadzie podstawowym i 62 w obrotowym), natomiast na dzień 1 stycznia 2013 r. na 99 koni 82 (82,3%), było tej rasy (w tym 23 w stadzie podstawowym i 59 w obrotowym). Pozostałe konie obejmowały rasę szlachetnej półkrwi² (dalej również: „SP”) i kuce³.

Zarząd Stadniny oraz Agencja Nieruchomości Rolnych w Warszawie (dalej: „ANR” lub „Agencja”) nie określiły optymalnej liczby koni w stadzie podstawowym i obrotowym Spółki. Prezes Stadniny stwierdził, iż ANR nie wymagała podjęcia działań w tym zakresie, a wielkość utrzymywanego stada podstawowego zapewniała realną możliwość realizacji polityki hodowlanej koni rasy wielkopolskiej, będącej podstawowym przedmiotem działania Spółki.

[Dowód: akta kontroli str. 23 tabela nr 4 liczba koni w latach 2011 – I półr. 2013, str. 24 oświadczenie Prezesa Zarządu, str. 25 – 27 dane z kartotek obrotu inwentarzem]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Postęp hodowlany

Opis stanu
faktycznego

Włączenie klaczy do stada matek (rozrodowych) odbywało się podczas przeglądów hodowlanych. W badanym okresie na remont stada klaczy matek Stadnina przeznaczała najlepszy materiał hodowlany z danego rocznika pochodzący z hodowli⁴. Każda z klaczy poddawana była bonitacji tj. ocenie typu, szyi i głowy, klody, kończyn przednich i tylnych, kopyt, ruchu w stępie i klusie oraz wyglądu ogólnego). Bonitacji dokonywał przedstawiciel Polskiego Związku Hodowców Koni (dalej: „PZHK”) będący członkiem komisji przy współudziale przedstawiciela ANR. Warunkiem wpisu do księgi klaczy matek było uzyskanie przez każdą klacz rasy wielkopolskiej minimum 70 punktów oraz przez każdą klacz rasy szlachetnej półkrwi 75 punktów. Oprócz tego pod uwagę brany był charakter, rodowód klaczy – kontynuacja linii hodowlanych, ocena potomstwa jej matki oraz predyspozycje skokowe lub ujeżdżeniowe. Po pozytywnym dokonaniu oceny klacz zostawała wpisana do księgi głównej i otrzymywała kartę klaczy. Szczegółowe zasady wpisu do księgi głównej określone były dla każdej z ras przez PZHK. Dobór ogierów czołowych (reproduktorów) odbywał się również podczas przeglądów. Komisja zatwierdzając ogiera do stanówki brała pod uwagę jego rodowód, typ, pokrój, ruch, charakter, wyniki sportowe oraz zapotrzebowanie na rynku.

[Dowód: akta kontroli str.2 8-51 oświadczenie Prezesa Zarządu ,str. 52-54 plan stanówki klaczy, str. 55-60 zestawienie z wyżrebiń i stanówki].

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Wykonywanie obowiązków przez wyznaczonego hodowcę koni

Opis stanu
faktycznego

Od dnia 29 kwietnia 2010 r. funkcję głównego specjalisty ds. hodowli koni (dalej: „hodowca koni”) pełnił w Spółce pracownik, zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, posiadający 10 letni staż pracy w zawodzie, wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku zootechnika w zakresie hodowli zwierząt na Akademii Rolniczej w Poznaniu, zaświadczenie o szkoleniu zorganizowanym przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa i PZHK w zakresie zasad prowadzenia punktu kopulacyjnego dla klaczy, zaświadczenie

² W liczbie 13 (3 w stadzie podstawowym i 10 w stadzie obrotowym) wg stanu na dzień 1 stycznia 2011 r., w liczbie 12 (4 w stadzie podstawowym i 8 w stadzie obrotowym) wg stanu na dzień 1 stycznia 2012 r., w liczbie 15 (3 w stadzie podstawowym i 12 w stadzie obrotowym) wg stanu na dzień 1 stycznia 2013 r.

³ W niezmiennej liczbie 2 (1 w stadzie podstawowym i 1 w stadzie obrotowym) wg stanu na dzień 1 stycznia 2011 r., na dzień 1 stycznia 2012 r. i na dzień 1 stycznia 2013 r.

⁴ W latach 2011 – I półrocze 2013 r. Stadnina nie dokonywała zakupu koni; w Stadninie każdego roku rodziła się określona ilość źrebiąt, które poddawane były bieżącej ocenie przez hodowcę koni oraz komisyjnej ocenie w trakcie przeglądów hodowlanych.

o ukończeniu kursu zorganizowanego przez Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej i uzyskaniu tytułu instruktora rekreacji ruchowej ze specjalnością jeździectwo, zaświadczenie o szkoleniu zorganizowanym przez PZHK w zakresie opisu graficznego i słownego konia. Dla hodowcy określono pisemny zakres obowiązków, w ramach którego zobowiązany był m.in. do: nadzoru nad gospodarką żywieniową w stadzie, kierowania działalnością hodowlaną, koordynacji pracy treningowej i współpracy w zakresie organizacji imprez sportowych i rekreacyjnych oraz sprawowania nadzoru nad pracami służb hodowlanych i weterynaryjnych.

[Dowody: akta kontroli str. 61 umowa o pracę, str. 62 zakres obowiązków i odpowiedzialności służbowej, str. 63 odpis dyplomu ukończenia studiów, str. 64 – 67 zaświadczenia o kursach i szkoleniach]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4. Warunki utrzymania koni

Opis stanu
faktycznego

W sierpniu i we wrześniu 2013 r. oraz, działając na zlecenie NIK⁵, w listopadzie 2013 r. Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Gostyniu (dalej: „PIW”), przeprowadził w Stadninie kontrole w zakresie: spełniania wymaganych warunków weterynaryjnych przy hodowli koni, zapewnienia ich prawidłowego dobrostanu, spełnienia minimalnych warunków utrzymania koni, prowadzenia dokumentacji ich leczenia, oraz stosowania pasz w ich żywieniu.

W pierwszej z kontroli w dniu 8 sierpnia 2013 r. zalecono: wydzielić miejsce do składowania środków dezynfekcyjnych, zakupić środki dezynfekcyjne, zakupić maty dezynfekcyjne, wybielić pomieszczenia inwentarskie oraz uzupełnić ubytki w ścianach między biegalniami dla zwierząt i ubytki w drzwiach w pomieszczeniu w bieżalni w folwarku Gogolewo. Kontrola przeprowadzona w dniu 3 września 2013 r. wykazała, że powyższe zalecenia zostały wykonane. Natomiast kontrola przeprowadzona w dniu 26 listopada 2013 r. nie wykazała nieprawidłowości.

[Dowody: akta kontroli str.68 – 77 protokół kontroli nr 01/08/2013/konie z dnia 8 sierpnia 2013 r. według listy kontrolnej SPIWET „Gospodarstwo utrzymujące zwierzęta”; str.78 notatka służbowa PIW z dnia 3 września 2013 r. z kontroli zaleceń pokontrolnych, str. 79-88 protokół kontroli nr 01/11/2013/konie z dnia 26 listopada 2013 r. według listy kontrolnej SPIWET „Gospodarstwo utrzymujące zwierzęta” str. 89-95 protokół kontroli nr 01/2013/p z dnia 26 listopada 2013 r. według listy kontrolnej SPIWET „Pasze C”]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono w trakcie kontroli nieprawidłowości.

1.5. Prowadzenie pensjonatu dla koni

Opis stanu
faktycznego

Na podstawie zarządzenia SK/1/A/2013 Prezesa Zarządu z dnia 22 stycznia 2013 r. stawka za dzienne utrzymanie koni została ustalona w wysokości 25 zł brutto za dobę. Cena obejmowała podstawowe wyżywienie konia, tj. owies, siano i słomę, natomiast koszty ubezpieczenia, koszty weterynaryjne i koszty usług kowala pokrywał właściciel konia. W roku 2013 na obszarze województwa wielkopolskiego dwa podmioty świadczące podobne usługi, tj. [...] ⁶ ustaliły ceny za miesięczne hotelowanie konia w kwocie odpowiednio 750 zł (25 zł za dobę) i 350 zł.

W okresie kontrolowanym w czasie od 10 maja do 15 maja 2013 r. do (5 dni) Spółka hotelowała 1 konia odpłatnie w kwocie 25 zł za dobę.

[Dowody: akta kontroli str. 96 zarządzenie SK/1/A/2013 Prezesa Zarządu, str. 97 dowód zapłaty za hotelowanie konia, str. 98-99 wydruk świadczący o cenach za hotelowanie konia przez inne podmioty]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁵ W trybie art. 12 pkt 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82. ze zm.).

⁶ Informacje wyłączone przez NIK z podania do publicznej wiadomości na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz § 10 ust. 1 pkt 3 Zarządzenia Nr 23/2012 Prezesa NIK z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie udostępniania informacji publicznych przez NIK, w związku z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.), tj. ze względu na ochronę interesów podmiotów gospodarczych (tajemnica przedsiębiorstwa).

1.6. Dzierżawa koni własnych

Opis stanu faktycznego

W kontrolowanym okresie Spółka nie dzierżawiła koni własnych.

Ustalone nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.7. Warunki sprzedaży koni

Opis stanu faktycznego

Pisemne warunki sprzedaży koni zostały określone w Zarządzeniu nr SK/3/2008 Prezesa Zarządu Spółki z dnia 28 listopada 2008 r. W Zarządzeniu tym zapisano, że:

- sprzedaż koni odbywa się na aukcjach organizowanych raz w miesiącu, w terminach podawanych do wiadomości na stronie internetowej i w siedzibie Spółki.
- wycena koni dla stada obrotowego w cenach obejmujących podatek VAT sporządzana jest przez komisję, w skład której wchodzi główny specjalista ds. hodowli koni i kierownik gospodarstwa,
- nie sprzedaje się koni będących w stadzie podstawowym (elitarnym), sprzedaż tych koni możliwa jest po uzyskaniu akceptacji głównego specjalisty hodowli koni Zespołu Nadzoru Właścicielskiego Agencji Nieruchomości Rolnych w Warszawie i uzyskaniu stosownej zgody,
- dopuszcza się możliwość sprzedaży koni między aukcjami na podstawie oferty ustnej lub pisemnej w wyjątkowych przypadkach, co dotyczy koni, które przez minimum 2 aukcje nie znalazły nabywcy.

[Dowody: akta kontroli str.100- Zarządzenie nr SK/3/2008]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.8. Sprzedaż koni

Opis stanu faktycznego

W latach 2011 – 2013 (I półrocze) Stadnina zawarła umowy sprzedaży 33 koni na łączną kwotę 153,9 tys. zł brutto⁷, w tym 30 koni (90,9%) za 134,7 tys. zł (87,5%) w drodze 30 aukcji oraz 3 (0,9%) za 19,2 tys. zł (82,9%) w formie 3 ustnych ofert zakupu konia. Wszystkie sprzedane konie pochodziły ze stada obrotowego. W transakcjach sprzedaży dominowały konie rasy wielkopolskiej⁸ – 27 szt. (81,8%), a w pozostałym zakresie konie szlachetnej półkrwi – 6 szt. (18,2%).

Na przestrzeni badanego okresu średnia cena sprzedaży jednego konia była zmienna i kształtowała się na poziomie 4,2 tys. zł w 2011 r., 7,0 tys. zł w 2012 r. i 3,6 tys. zł w I półroczu 2013 r.

Ogłoszenia o organizowanych aukcjach (wraz z wykazem koni przeznaczonych do sprzedaży) Stadnina podawała do publicznej wiadomości poprzez ich wywieszenie na tablicy ogłoszeń oraz publikację na własnej stronie internetowej. Aukcje oraz sprzedaż na podstawie ustnej oferty zakupu konia przeprowadzała każdorazowo komisja ustanowiona Zarządzeniem nr SK/3/2008 Prezesa Zarządu Spółki, a ich przebieg dokumentowano w formie protokołu.

Stadnina promowała hodowane konie (w tym przeznaczone na sprzedaż) poprzez m.in. udział w zawodach sportowych w kraju i za granicą, w wystawach hodowlanych⁹; zamieszczanie i aktualizację oferty sprzedaży koni na swojej stronie internetowej¹⁰.

⁷ W tym: 11 koni w 2011 r. za 45,1 tys. zł, 8 koni w 2012 r. za 60,1 tys. zł i 14 koni za 48,7 tys. zł w I półr. 2013 r.

⁸ W tym: na dzień 1.01. 2011 r. 26 klaczy, 27 młodzięży. I 10 koni sportowych, na dzień 1.01. 2012 r. 31 klaczy, 26 młodzięży. 12 koni sportowych oraz na dzień 1.01. 2013 r. 32 klacze, 27 młodzięży. 9 koni sportowych.

⁹ Krajowa Wystawa zwierząt Hodowlanych POLAGRA w Poznaniu.

¹⁰ Oferta ze zdjęciami koni, ich opisem, osiągnięciami rekreacyjnymi czy hodowlanymi.

[Dowody: akta kontroli str. 101 - tabela nr 5, str. 102-103 wyniki sportowe, str. 104-105 zaktualizowana oferta sprzedaży koni, str. 126 tabela nr 8]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.9. Przeglądy hodowlane

Opis stanu
faktycznego

W Stadninie każdego roku odbywały się przeglądy hodowlane, w dniach: 12 maja 2011 r., 24 października 2011 r., 20 kwietnia 2012 r., 8 października 2012 r. oraz 23 kwietnia 2013 r., do których kierowano konie zarodowe (ze stada podstawowego), tj. matki, źrebaki i młodzię. Na każdy przegląd hodowca sporządzał wykaz stadniny do przeglądu¹¹. Z przeprowadzonych przeglądów hodowlanych sporządzano komisyjne protokoły brakowania, których zapisy ograniczały się tylko do wykazu koni wyłączonych ze stada podstawowego wraz z podaniem przyczyny ich wyłączenia.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Protokoły z przeglądów hodowlanych nie opisywały, dokonywanych w trakcie tych przeglądów (zgodnie wytycznymi ANR¹²), w tym czynności oceny jakości i ilości pasz, obsługi masztalerskiej oraz nadzoru zootechnicznego i weterynaryjnego. Hodowca wyjaśnił, iż ANR nie wymagała innej formy dokumentowania przeglądów.

[Dowody: akta kontroli str.106 wymagane oceny i ustalenia w ramach przeglądów hodowlanych - tabela nr 6, str. 107 tabela 6a, str.108 - 118 protokoły brakowania, str. 119 - wykaz stadniny do przeglądu, str. 120 oświadczenie hodowcy Stadniny]

1.10. Klasyfikowanie koni do stada podstawowego i obrotowego

Opis stanu
faktycznego

W wyniku przeprowadzonych w latach 2011- 2012 przeglądów hodowlanych ze stada podstawowego wybrakowano łącznie 33 konie, w tym 10 klaczy matek (30,3%), 11 sztuk młodzięży żeńskiej (33,3%) oraz 12 sztuk młodzięży męskiej (36,4%). Jako przyczynę brakowania podano: brak standardu rasy w przypadku 14 koni¹³ (43,0%), brak standardu rasy oraz wadliwe kończyny lub stawy nadgarstkowe - 3 konie (9,0%), słabe jakościowo potomstwo lub trudności w zażrebieciu - 4 (12,0%), wadliwe kończyny lub stawy nadgarstkowe - 9 (27,0%), brak standardu rasy oraz „trudny” charakter konia - 2 (6,0%) oraz „trudny” charakter konia -1 (3,0%). W przypadku kontuzji klaczy, nagłych i ciężkich chorób, można było dokonać przeniesienia koni do stada obrotowego wyłącznie za zgodą ANR. W okresie od 2011 do 2013 r. wystąpił tylko jeden taki przypadek i dotyczył klaczy Lipnica, kiedy to po przebytych ochwacie poporodowym (problemy z układem krążenia) i znacznym pogorszeniu się stanu zdrowia, Zarząd wystąpił w dniu 10 czerwca 2011 r. do ANR z prośbą o wybrakowanie klaczy ze stada podstawowego. Pismem z dnia 20 czerwca 2011 r. Agencja wyraziła zgodę na przeniesienie klaczy do stada obrotowego i sprzedaż lub skierowanie na rzeź. Klacz została podleczone i sprzedana na aukcji w dniu 12 października 2011 r. za kwotę 1.500,00 zł

[Dowody: akta kontroli str.121 pismo Spółki w sprawie wybrakowania klaczy Lipnicy, str.122 oświadczenie lekarza weterynarii, str. 123 zgoda ANR na wybrakowanie klaczy, str. 124 wyjaśnienie Prezesa Zarządu]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.11. Komisyjność przeglądów hodowlanych

Opis stanu
faktycznego

Przeglądy hodowlane przeprowadzała komisja spełniająca wymogi określone przez ANR¹⁴. W skład komisji wchodził przedstawiciel Zespołu Nadzoru Właścicielskiego

¹¹ Klacze na przeglądzie prezentowano poszczególnymi rodzinami, które obejmowały klacze (córci, wnuczki, prawnuczki) pochodzące od klaczy założycielki i będące na dzień przeglądu matkami (klaczami stadnymi) wraz z nieodsadzonymi źrebietami (źrebie przebywa z matką do 6 m-cy). W latach 2011-2013 w Stadninie było 5 rodzin klaczy.

¹² Dokument ANR pn. „Rola i zasady przeprowadzania przeglądów hodowlanych w stadach i stadninach ANR”.

¹³ Dotyczy klaczy i młodzięży.

¹⁴ Pismo ANR z dnia 9 grudnia 2003r.

ANR¹⁵, Wielkopolskiego Związku Hodowców Koni w Gnieźnie i Stadniny¹⁶. Lekarz weterynarii (specjalista chorób koni) uczestniczył w przeglądach, lecz nie był członkiem komisji. Protokoły brakowania, bezpośrednio po przeglądach, były przekazywane przedstawicielowi ANR.

[Dowody: akta kontroli str. 108 - 118 protokoły brakowania]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.12. Sprzedaż koni ze stada podstawowego

Opis stanu
faktycznego

W okresie kontrolowanym Spółka nie dokonywała sprzedaży koni zarodowych (klaczy) ze stada podstawowego.

[Dowody: akta kontroli str. 125 tabela nr 7]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.13. Prowadzenie dokumentacji hodowlanej

Opis stanu
faktycznego

W latach 2011-2013 Stadnina prowadziła rzetelnie wymaganą dokumentację hodowlaną oraz sporządzała i terminowo przekazywała do ANR sprawozdawczość w zakresie hodowli koni¹⁷. I tak:

- dokumentacja hodowlana obejmowała: imienne wykazy koni¹⁸ na dzień 1 stycznia każdego roku; plan stanowienia klaczy¹⁹ na dany rok; karty włączanych do stada klaczy; protokoły brakowania podstawowego i protokoły włączenia do stada podstawowego (sporządzane w ramach przeglądów stada); protokoły brakowania doraźnego (sporządzane w przypadku padnięcia lub eutanazji koni); protokoły padnięcia lub eutanazji (stanowiły podstawę dokonania korekty ewidencji w książce inwentarza żywego); książkę inwentarza żywego (prowadzona przez księgowego Stadniny);
- sprawozdawczość hodowlana obejmowała raporty dotyczące pokrycia klaczy²⁰ w sezonie rozplodowym oraz sprawozdania z wyżebień i sezonu stanówkowego (kopulacyjnego).

Według wyjaśnień Prezesa Spółki:

Zgodnie z zmianą w „Programach hodowlanych” dla ras szlachetnych (WLKP, SP) obowiązującą od 1 stycznia 2009 r., zamieszczoną na stronie internetowej PZHK w dziale Hodowla, źrebięta urodzone w IV kwartale będą zaliczane do rocznika w roku urodzenia. Oznacza to, że źrebiak urodzony pod koniec roku będzie w przyszłości oceniany na równi z źrebakiem urodzonym w styczniu, który jest lepiej rozwinięty i będzie to miało duży wpływ na ocenę podczas wystaw, czempionatów, zakładów treningowych. Dlatego, żeby uniknąć takiej sytuacji (pamiętając o tym, że ciąża u klaczy trwa 11 miesięcy) stanowienie klaczy rozpoczyna się w połowie lutego i w konsekwencji plany stanowienia przesyłane były do ANR w dniach 5 stycznia 2011 r., 4 stycznia 2012 r. i 11 stycznia 2013 r.

[Dowody: akta kontroli str.127 notatka, str.128-129 wyjaśnienia Prezesa Spółki]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.14. Wycena koni na sprzedaż

¹⁵ Główny Specjalista ds. hodowli koni ANR.

¹⁶ Prezes Zarządu Spółki Główny Specjalista ds. hodowli.

¹⁷ Dokumentacja hodowlana oraz sprawozdawczość w zakresie hodowli koni została określona w piśmie znak: ZNW-4610-157/260/03/Agencji Nieruchomości rolnych w Warszawie z dnia 9 grudnia 2003 r.

¹⁸ Obejmuje imienny wykaz stadniny (klacze wraz z przychowkiem) na dzień 1 stycznia danego roku – imienny wykaz koni należy przesłać do ANR do dnia 20 stycznia każdego roku.

¹⁹ Sporządzany w styczniu każdego roku – sezon kopulacyjny w Stadninie rozpoczyna się od 1 lutego każdego roku.

Opis stanu
faktycznego

Pisemne warunki sprzedaży koni zostały określone w Zarządzeniu nr SK/3/2008 Prezesa Zarządu Spółki z dnia 28 listopada 2008 r. W Zarządzeniu tym zapisano, że wycena koni dla stada obrotowego w cenach obejmujących podatek VAT sporządzana jest przez komisję w skład której wchodzi główny specjalista ds. hodowli koni i kierownik gospodarstwa.

Na okoliczność każdej wyceny koni komisja sporządzała protokół, który był zatwierdzony przez Prezesa Stadniny. Protokoły te nie zawierały elementów uzasadniających wysokości zaproponowanej ceny koni²¹. Według oświadczenia hodowcy, przy wycenie koni uwzględniano przede wszystkim ich wiek, rodowód, budowę, ocenę potomstwa (klacze), ruch, typ, pokrój, stan zdrowia ewentualne osiągnięcia sportowe, predyspozycje zaprzęgowe, skokowe i ujeżdżeniowe.

[Dowody: akta kontroli str. 100 - Zarządzenie nr SK/3/2008, str. 130 - oświadczenie hodowcy Stadniny, str. 131-184 wykazy koni na aukcje]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.15. Wycena koni dla celów ewidencyjnych

Opis stanu
faktycznego

Zarządzeniem nr 1 z dnia 10 stycznia 2002 r. Prezes Zarządu ustalił dokumentację opisującą przyjęte do stosowania zasady (politykę) rachunkowości w Stadninie.

Szczegółowe zasady wyceny zapasów zostały określone w załączniku nr 1 do tego zarządzenia. Wyceny koni dokonuje się na ostatni dzień roku sprawozdawczego: koni w stadzie podstawowym – według cen sprzedaży, jaką na dzień bilansowy można uzyskać, biorąc pod uwagę tendencje wzrostowe lub spadkowe, zachowując zasadę ostrożnej wyceny według sztuk bez ważenia; koni pozostałych elitarnych i roboczych – poprzez przeważenie 10 % stada x średnia cena x ilość sztuk x cena za 1 kg. Według stanu na 31 grudnia 2011 r. przyjęta „cena za 1 kg” wynosiła 2,50 zł, a według stanu na 31 grudnia 2012 r. – 1,70 zł.

Wartość ewidencyjną koni na koniec 2011 r. i 2012 r. ustalono na kwotę kolejno 134,5 tys. zł i 122,3 tys. zł.

Cena ewidencyjna 11 sprzedanych w 2011 r. w Spółce koni wynosiła łącznie 14,5 tys. zł netto, cena transakcyjna – łącznie 41,8 tys. zł netto. W jednym przypadku, dotyczącym konia o nazwie BUŻNICA, cena transakcyjna (sprzedaży) w wysokości 1,1 tys. zł netto była o 0,3 tys. zł mniejsza od ceny księgowej – 1,4 tys. zł netto i o 0,2 tys. zł wyższa od ceny wyceny do sprzedaży 0,9 tys. zł netto. Również w jednym przypadku, a dotyczącym konia o imieniu LIPNICA, cena transakcyjna w wysokości 1,4 tys. zł netto była równa cenie księgowej i cenie wyceny do sprzedaży. Ceny wyceny do sprzedaży i sprzedaży pozostałych 9 koni przewyższały ich ceny księgowe (w ośmiu przypadkach kilkakrotnie). Cena ewidencyjna ośmiu sprzedanych w 2012 r. przez Spółkę koni wynosiła łącznie 10,5 tys. zł netto, cena transakcyjna – łącznie 55,6 tys. zł netto. Ceny wyceny do sprzedaży i sprzedaży wszystkich koni przewyższały ich ceny księgowe (w siedmiu przypadkach kilkakrotnie).

Według wyjaśnień Prezesa Zarządu: wartość ewidencyjna (zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²²) zmienia się raz w roku na dzień 31 grudnia, natomiast wartość rzeczywista może ulec zmianie na przykład w związku z pogorszeniem się stanu zdrowia zwierzęcia i w konsekwencji spadkiem masy ciała (w przypadku kontuzji konia lub nagłej choroby, może dojść do sytuacji, że Spółka będzie musiała ponieść bardzo wysokie koszty operacji lub w najgorszym przypadku uśpienia i utylizacji). Może zaistnieć również taka sytuacja jak w przypadku koni Legat i Buczyn, które zostały wycenione na dzień 31 grudnia 2011 r. a sprzedane

²¹ Np. informacji o osiągnięciach sportowych czy rekreacyjnych, zdiagnozowanych chorobach, ułomnościach pozwalających obiektywnie ustalić, na podstawie jakich cech ceny te ustalano.

²² Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm..

w grudniu 2012 r. po rocznym treningu zaprzęgowym uwzględniając wkład pracy zawodnika i trenera i biorąc udział w wielu imprezach sportowych. Konie te zostały wycofane z treningu sportowego, Legat ze względu na ruch a Buczyn ze względu na słabe wyniki w maratonie. Spółka od wielu lat stosuje zasadę ostrożnej wyceny, która gwarantuje Spółce uzyskanie średniej ceny ze sprzedaży zbliżonej do zastosowanej wyceny bilansowej, nawet w przypadku zaistnienia zdarzeń losowych takich jak złamanie, kontuzje. Wszystkie ceny zostały zatwierdzone przez biegłych rewidentów badających bilans i ANR. Zastosowana wycena zachowuje ciągłość bilansową i stosowana jest do wszystkich zapasów wycenianych w Spółce (np.: ceny zastosowane do produktów rolnych w roku 2013 spadły o 40% w stosunku do roku 2012). Ceny oszacowane przez Komisję do spraw wyceny uwzględniają również nakłady pracy obsługi na przygotowanie koni do sprzedaży (konie do sprzedaży muszą być zajeżdżone, żeby potencjalny nabywca mógł je sprawdzić pod siodłem lub w zaprzęgu).

[Dowody: akta kontroli str.185 - 193 zarządzenie nr 1 Prezesa Zarządu z dnia 10.01.2002 r., załącznik nr 1, str. 194-204 Zarządzenie nr 1/SK/2011 z 21.11.2011 r. str. 205 - 224 Zarządzenie nr 1/SK/2012 z 22.11.2012 r., str. 225 wyjaśnienie Prezesa Zarządu]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.16. Sprzedaż koni poniżej wartości księgowej

Opis stanu
faktycznego

W jednym przypadku, dotyczącym konia o nazwie BUŻNICA, cena transakcyjna (sprzedaży) w wysokości 1,1 tys. zł netto była o 0,3 tys. zł mniejsza od ceny księgowej – 1,4 tys. zł netto.

W sprawie tej Prezes Zarządu wyjaśnił, że było to spowodowane przede wszystkim problemami z zażrebiem oraz pogarszającym się stanem zdrowia tej klaczy.

Nie wystąpiły przypadki sprzedaży koni na rzecz pracowników Stadniny oraz członków ich rodzin.

[Dowody: akta kontroli str.226 tabela nr 9, str.227, str. 228 wyjaśnienia Prezesa Zarządu, str. 229 oświadczenie Prezesa Zarządu, str. 230 zestawienie nabywców koni]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.17. Sprzedaż koni na rzeź

Opis stanu
faktycznego

W okresie od 1 stycznia 2011 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych Spółka nie sprzedawała koni bezpośrednio na rzeź. Spółka posiadała wiedzę na temat większości sprzedawanych koni, które pojawiały się na zawodach sportowych.

[Dowody: akta kontroli str. str. 231 oświadczenie Prezesa Zarządu]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.18. Świadczenie usług weterynaryjnych

Opis stanu
faktycznego

W kontrolowanym okresie Spółka nie zatrudniała na etacie lekarza weterynarii, korzystała natomiast z zewnętrznych usług weterynaryjnych świadczonych przez 10 podmiotów.

Za korzystanie z usług weterynaryjnych Spółka poniosła koszty w 2011 r. w wysokości 44.522,68 zł, w 2012 r. w kwocie 60.853,81 zł, a w I półroczu 2013 r. w wysokości 20.289,19 zł

Wzrost kosztów za usługi weterynaryjne w 2012 r. o kwotę 16.331,13 zł, tj. o 26% w odniesieniu do roku 2011, był spowodowany w szczególności pobytem trzech koni w klinikach: klaczy CELTA i IRSZA, umieszczonych w klinice na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu i wałacha sportowego IGIELIN umieszczonego w klinice Equi Vet Service a.s Praha podczas trwania Międzynarodowych Zawodów w Powożeniu CAI-A Kladruby Faktura nr: H12100099 (13.059,34 zł), a także

kosztami poniesionymi w kwocie 6.010,00 zł w związku z przygotowaniem konia BARTNIKA do udziału w mistrzostwach świata w Lazirias.

Jedynie usługi weterynaryjne świadczone przez firmę z Leszna były objęte umową z dnia 31 grudnia 2009 r. z aneksem z dnia 31 grudnia 2010 r., zawartą przez Prezesa Zarządu. W umowie tej określono zakres usług i cennik za te usługi ułatwiające rozliczenie z kontrahentem i sprawdzenie, czy proponowane ceny są takie na jakie się umówiono.

Skontrolowano wszystkie wystawione przez tego usługodawcę w okresie od 1 stycznia 2011 r. do 30 czerwca 2013 r. 27 faktur o wartości 79.718,5 zł i stwierdzono, że usługodawca prawidłowo naliczył ceny za świadczone usługi, zgodnie z zawartą umową, załączał pod fakturę cennik usług umożliwiający rozliczenie i sprawdzenie wykonanego świadczenia. Stanowiło to 40,3% ilości wszystkich 67 faktur wystawionych w tym okresie i 63,4% ich ogólnej wartości (125.665,68 zł).

[Dowody: akta kontroli str. 232-235, wykaz usług weterynaryjnych, str.236-237 umowa z dnia 31 grudnia 2009 r.]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że 17 faktur na kwotę 20.383,7 tys. zł zostało wystawionych bez opisu wykonanych zabiegów, co uniemożliwiało sprawdzenie wykonanego świadczenia.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Stadniny w zakresie warunków utrzymania i sprzedaży koni.

2. Utrzymanie i gospodarowanie zasobem nieruchomości

2.1. Powierzchnia gruntów

Opis stanu
faktycznego

Według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. łączny areal gruntów dysponowanych przez Spółkę wynosił 2.195,3288 ha, w którym grunty własne Spółki zajmowały powierzchnię 242,6374 ha (11,05%) a grunty dzierżawione od ANR Oddział Terenowy w Warszawie - powierzchnię 1.952,6914 ha. Wysokość naliczonego w decytonach (dalej: „dt”) czynszu dzierżawnego ANR w całym kontrolowanym okresie wyniosła 2.335 dt, z czego 1.637 dt przypadało na grunty (przy średniej dt na ha - 0,6 dt) i 698 dt na budynki. Wysokość sześciomiesięcznych rat naliczonego czynszu dzierżawnego ANR wynosiła: w I półroczu 2011 r. 109,4 tys. zł z czego 76,7 tys. zł przypadało na czynsz od dzierżawionych gruntów, a 32,7 tys. zł na czynsz od dzierżawionych budynków, w II półroczu 2011 r. 89,1 tys. zł z czego 62,5 tys. zł przypadało na czynsz od dzierżawionych gruntów, a 26,6 tys. zł na czynsz od dzierżawionych budynków, w I półroczu 2012 r. 99,3 tys. zł, z czego 69,6 tys. zł przypadało na czynsz od dzierżawionych gruntów, a 29,7 tys. zł na czynsz od dzierżawionych budynków, w II półroczu 2012 r. 108,0 tys. zł z czego 75,7 tys. zł przypadało na czynsz od dzierżawionych gruntów, a 32,3 tys. zł na czynsz od dzierżawionych budynków i w I półroczu 2013 r. 114,2 tys. zł z czego 80,1 tys. zł przypadało na czynsz od dzierżawionych gruntów, a 34,1 tys. zł na czynsz od dzierżawionych budynków.

[Dowody: akta kontroli str. 238 areal gruntów Stadniny tabela nr 10, str.239 tabela nr 11 wysokość naliczonego czynszu]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Poddzierżawa dzierżawionych gruntów

Opis stanu
faktycznego

W kontrolowanym okresie Spółka nie poddzierżawiała gruntów dzierżawionych od ANR.

[Dowód: akta kontroli str. 124 – informacja Prezesa Stada]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Opis stanu faktycznego

2.3. Działania w zakresie zagospodarowania nieruchomości zbędnych

Według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. w Spółka użytkowała 117 nieruchomości przydatnych, w tym 96 własnych o łącznej wartości księgowej 14.230,95 tys. zł, powierzchni 56.893,75 m², i kubaturze 285.184,1 m³ oraz 21 budowli dzierżawionych. Wśród nieruchomości własnych były 62 budynki o wartości księgowej 12.912,83 tys. zł, powierzchni 41.213,05 m², i kubaturze 277.647,10 m³ oraz 34 budowle o wartości księgowej 1.318,12 tys. zł, powierzchni 15.680,7 m² i kubaturze 7.537,0 m³. Stan techniczny 49 budynków własnych był dobry, 7 – dostateczny, a pozostałe 6 przeznaczone były do remontu. Stan techniczny 34 budowli własnych był dobry. Stan techniczny 18 budowli dzierżawionych był dobry, pozostałych 3 – dostateczny.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. 9 nieruchomości było zbędnych, tj. 6 budynków i 3 budowle. Powierzchnia zabudowy budynków zbędnych wynosiła łącznie 1.497 m², ich kubatura 10.899 m³, a ich wartość księgowa 101,1 tys. zł. Do budynków tych zaliczono: łaźnię, magazyn narzędziowy, mleczarnię, gorzelnię, kotłownię oraz lodownię. Stan techniczny 5 budynków był dostateczny, jeden, tj. magazyn narzędziowy był w trakcie rozbiórki, którą według stanu na dzień zakończenia czynności kontrolnych zakończono. Powierzchnia zabudowy budowli zbędnych wynosiła łącznie 2.150 m², a ich wartość księgowa 29,3 tys. zł. Do budowli tych zaliczono: oczyszczalnię ścieków i 2 osadniki.

[Dowód: akta kontroli str. 240 –242 zestawienie budynków/budowli przydatnych własnych Stadniny, str. 243 – 244 zestawienie budynków budowli oraz gruntów zbędnych Stadniny; str.245-246 – decyzje w sprawie wpisania zabytku do rejestru zabytków; str. 247 – 251 pismo ANR w Warszawie wraz z informacją Stadniny dot. budynków i budowli na koniec stycznia 2011 r.]

Zgodnie z pismem ANR nr ZNW/094-6/1306/10/PG z dnia 15 grudnia 2010 r. Spółka, w przypadku stwierdzenia posiadania budynków/budowli zbędnych i nieprzydatnych w jej działalności, była zobowiązana przeznaczyć te nieruchomości do sprzedaży (po uzyskaniu zgody Agencji), a w przypadku nieruchomości dzierżawionych złożyć wnioski o wyłączenie zbędnych nieruchomości z dzierżawy. W związku z działaniami restrukturyzacyjnymi Spółka sprzedała 9 nieruchomości zbędnych, tj. 7 budynków oraz 2 budowle.

[Dowody: akta kontroli str. 247 – 251 pismo ANR w Warszawie wraz z informacją Stadniny dot. budynków i budowli na koniec stycznia 2011r.]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Opis stanu faktycznego

2.5. Wykorzystanie nieruchomości służących działalności końskiej

Według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. działalności tzw. końskiej służyło 7 budynków własnych o łącznej powierzchni zabudowy 5.325 m² i kubaturze 42.495 m³. Na potrzeby działalności związanej z hodowlą koni było wykorzystywane 16,9084 ha gruntów dzierżawionych. Pozostałe grunty nie były bezpośrednio związane są z hodowlą koni na zasadach wyłączności. W działalności tzw. końskiej nie występowały nieruchomości, tj. budynki i budowle zbędne własne i dzierżawione.

[Dowody: akta kontroli str. 252, tabela nr 14, str.253-254 informacje Prezesa Zarządu, str. 255 tabela nr 15]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności Spółki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Opis stanu faktycznego

2.6. Nakłady na nieruchomości służące działalności końskiej

W 2011 r. w budynkach wykorzystywanych w działalności tzw. końskiej nie prowadzono inwestycji. Wykonano natomiast modernizacje i remonty na kwotę 12,6 tys. zł. W 2012 r. w budynkach tych wykonano inwestycje, modernizacje i remonty na kwotę ogółem 43,8 tys. zł, w tym inwestycje na kwotę 26,5 tys. zł, a modernizacje i remonty na kwotę 17,3 tys. zł. Do 30 czerwca 2013 r. w budynkach tych nie

wykonano żadnych inwestycji, natomiast zrealizowano modernizacje i remonty na kwotę 3,7 tys. zł

[Dowód: akta kontroli str. 256 tabela nr 16]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.7. Stan techniczny nieruchomości

Opis stanu
faktycznego

W badanym okresie w ramach kontroli rocznej i pięcioletniej budynki były poddawane badaniu w pełnym zakresie.

Kontrole te potwierdzały na ogół dobry stan techniczny budynków. Oględziny magazynu pasz w Pępowie, pałacu w Gogolewie oraz 4 budynków służących hodowli koni, tj. 3 stajni i stodoły w Nieparcie wykazały dobry stan techniczny obiektów. Dla budynków Stadniny prowadzone były książki obiektów budowlanych.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Stadniny stwierdzono następujące nieprawidłowości:

[1] W części budynku – magazynu pasz w Pępowie (nr inwentarzowy A-91/108) umieszczono, na około 40% powierzchni, 50 krów rasy holsztyno – fryzyjskiej, co stwierdzono podczas oględzin w dniu 19 listopada 2013 r. Pozwolenie na budowę ABG-AB.6740.150.2011 z dnia 14 kwietnia 2011 r., decyzją nr 158/2011 starosty gostyńskiego i zmiana pozwolenia na budowę ABG-AB.6740.208.2011 budynku magazynowego z dnia 29 kwietnia 2011 r. decyzją nr 158/11 starosty gostyńskiego, były udzielone na budowę budynku – magazynu pasz.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane²³ (dalej: „ustawa prawo budowlane”), obiekt budowlany należy użytkować w sposób zgodny z jego przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywać w należyłym stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej, w szczególności w zakresie związanym z wymaganiami, o których mowa w ust. 1 pkt 1-7.

W wyjaśnieniu Prezes Zarządu Spółki podał, że przebywanie w budynku paszowym 50 krów wynikało z konieczności czasowego odizolowania od całego stada krów ze schorzeniami metabolicznymi, zapalenia wymion i chorobami kończyn (kulawizny). Wyjaśnił, że od września Spółka dla całego stada krów wprowadziła program zwalczania chorób zakaźnych IBR-IPV (zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy) i BVD-MD (wirusowej biegunki bydła i błon śluzowych). Program zwalczania polega na zaszczepieniu całego stada w kilku cyklach. Zaszczepione mogą zostać tylko zwierzęta zdrowe bez jakichkolwiek objawów chorobowych takich jak: zapalenie wymion, schorzeń kończyn czy schorzeń metabolicznych. Zaszczepienie tych krów wywołałoby bardzo silne stany chorobowe do padnięcia włącznie, i wiązałoby się to z ogromnymi stratami dla Spółki. W związku z powyższym konieczne było wydzielenie miejsca z dala od pozostałych krów spełniającego wymogi dla przebywania tam zwierząt. Krowy te po wyleczeniu zostaną zaszczepione, zyskując pełną odporność i będą mogły być wcielone do stada. Umieszczenie tych krów w budynku paszowym było stanem wyższej konieczności w celu zahamowania ruchu zarazka w stadzie i złagodzenie skutków rozprzestrzeniania się choroby, tym samym została zapewniona bioasekuracja całego stada. Biorąc pod uwagę powyższe i mając świadomość że tego typu sytuacje mogą się powtarzać, Zarząd podjął kroki w celu zalegalizowania możliwości przebywania krów w budynku paszowym poprzez wystąpienie o zmianę sposobu użytkowania budynku do Starostwa Powiatowego w Gostyniu.

[2] W książkach obiektu budowlanego nr 4, 7, 10, 15, 18, 21, 33, 37, 38, 39, 40, 56, 57, 60 w części Nr IX.1 - Wykaz protokołów odbioru robót remontowych

²³ Dz. U. z 2013 r. poz. 1409

i modernizacyjnych w obiekcie - str. 45-60, brakowało wpisów dotyczących przeprowadzonych robót remontowych i modernizacyjnych.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy prawo budowlane oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego²⁴, książka obiektu budowlanego stanowi dokument przeznaczony do zapisów dotyczących m.in. przeprowadzanych remontów i przebudowy.

W wyjaśnieniu Prezes Zarządu Spółki podał, że książki obiektów budowlanych prowadzone są przez uprawnionego inżyniera, który powinien posiadać wiedzę, gdzie winny być dokonywane wpisy i w jaki sposób prowadzi się książki obiektu budowlanego. W związku z powyższym przekazał osobie przeprowadzającej przeglądy techniczne budynków wszystkie książki obiektów budowlanych do uzupełnienia brakujących wpisów.

Na dzień zakończenia czynności kontrolnych brakujące wpisy zostały uzupełnione.

[3] Nie wszystkie zalecane w protokołach z rocznych przeglądów technicznych (przeprowadzanych na podstawie art. 62 ust.1 pkt 1 ustawy prawo budowlane), remonty, zostały przeprowadzone:

- stajnia w Nieparcie (książka nr 61) – wskazana była konieczność wykonania naprawy pokrycia dachowego, w grudniu 2011 roku wykonano zabezpieczenie dachu. Według wyjaśnienia Prezesa Zarządu: w chwili obecnej przygotowywana jest dokumentacja w celu uzyskania pozwolenia na budowę umożliwiającego wykonanie kompleksowego remontu dachu w roku 2014,
- szopa na maszyny w Nieparcie (książka nr 58) – wskazana była konieczność przeprowadzenia remontu bieżącego w zakresie przemurzenia kominów, naprawy tynków i posadzek. Wykonano naprawę komina. Według wyjaśnienia Prezesa Zarządu, pozostałe prace zostaną wykonane w roku 2014,
- magazyn narzędziowy w Nieparcie (książka nr 54) – wskazano na konieczność wykonania uzupełnień posadzek, naprawę tynków zewnętrznych i wewnętrznych, naprawę obróbek blacharskich murków szczytowych. Żaden remont nie został przeprowadzony. Według wyjaśnienia Prezesa Zarządu: budynek został wyłączony z eksploatacji, prace remontowe zostały zaplanowane na rok 2015,
- spichlerz w Gogolewie (książka nr 32) – wskazano na konieczność dokonania naprawy dachu (przełożenie dachówki- karpiówki), naprawę kominów i użytkowania stropów po wykonaniu badań nośności. Częściowo naprawiano kominy umożliwiając dokonanie odbioru przez Mistrza Kominarskiego, zabezpieczono doraźnie dach przed przeciekami. Według wyjaśnienia Prezesa Zarządu: w związku z dużymi kosztami związanymi z przełożeniem pokrycia dachowego (dachówka-karpiówka), w najbliższym czasie wykonana zostanie dokumentacja na zabezpieczenie dachu płytami OSB i papą termozgrzewalną, a w późniejszym okresie położenie dachówki. Strop pozostaje wyłączony z eksploatacji,
- budynek mieszkalny w Pępowie (książka nr 27). Budynek pięciorodzinny, obecnie użytkowana tylko część budynku przez 2 lokatorów (jeden lokator bez prawa do lokalu, od 2011 r. prowadzona jest w stosunku do niego eksmisja), pozostała część budynku wyłączona z eksploatacji. Wskazano na konieczność naprawy pokrycia dachowego i więźby, obróbek blacharskich, przemurzenia kominów, uzupełnienia tynków zewnętrznych i malowania ścian i stolarki. Z zaleceń wykonano przemurzenie kominów i zabezpieczono dach przed przeciekaniem. Według wyjaśnienia Prezesa Zarządu: po zakończeniu eksmisji planowana jest sprzedaż nieruchomości.

²⁴ Dz. U. z 2003 r. Nr 120, poz. 1134

- wulkanizatornia w Pępowie (książka nr 25) – wskazano na konieczność wykonania naprawy pokrycia dachowego i obróbek blacharskich, naprawę okien i drzwi i naprawę posadzek. Po przeglądzie w 2011 r. zabezpieczono pokrycie dachowe. Według wyjaśnienia Prezesa Zarządu: naprawę stolarki i posadzek zaplanowano wykonać w 2014. Obecnie budynek jest użytkowany sporadycznie, przechowywane są w nim opony.

[4] Powiatowa Państwowa Straż Pożarna w Gostyniu podczas czynności kontrolno rozpoznawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej, przeprowadzonych w dniu 25 listopada 2013 r. stwierdziła:

- niezapewnienie właściwej ochrony przeciwpożarowej użytkowanego obiektu - budynku pałacu w Gogolewie - drzwi przeciwpożarowe w klasie odporności ogniowej EI 30 były niesprawne (uszkodzony zawias – drzwi nie zamykały się samoczynnie), co mogło spowodować brak ich właściwego działania w przypadku powstania pożaru;
- zły stan podmurówki pod dystrybutorami paliw na terenie magazynu paliw w Gogolewie, co zagrażało stabilności dystrybutorów oraz groziło uszkodzeniem instalacji i urządzeń do nalewania paliw i w efekcie doprowadzeniem do rozlewu;
- uszkodzone, rozłączone zwody instalacji odgromowej na obiektach białalni i wychowalni, usytuowanych na terenie Folwarku Gogolewo.

Naruszało to postanowienia § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów²⁵.

W dniu 5 grudnia 2013 r. Powiatowa Państwowa Straż Pożarna w Gostyniu podczas czynności kontrolno rozpoznawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej ustaliła, że wszystkie zalecenia związane ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zostały wykonane.

[Dowód: akta kontroli str. 257-259 wykaz dokonanych kontroli technicznych budynków str.260-266 protokół oględzin str., 267 protokół oględzin str. 268 protokół oględzin str.269 protokół oględzin wyjaśnienia Prezesa Zarządu, str. 327 protokół oględzin, str. 270 wykaz instrukcji bezpieczeństwa przeciwpożarowego str.271 wyjaśnienia Prezesa Zarządu, str.272 278 wyjaśnienia Prezesa Zarządu str. 279 wyjaśnienia Prezesa Zarządu, str. 280 wyjaśnienia Prezesa Zarządu str.281 – 283 –notatka str.284 – 287 protokół czynności straży pożarnej, str. 288-289 decyzja straży pożarnej, str.290 wystąpienie straży pożarnej, str. 291 protokół czynności sprawdzających straży pożarnej]

2.8. Korzystnie z mienia Spółki

Opis stanu faktycznego

Stadnina udostępniała pomieszczenia pałacowe w ramach organizacji imprez. W okresie objętym kontrolą uzyskała przychody z ww. tytułu w łącznej kwocie 59,1 tys. zł Nie określono regulaminu korzystania z pomieszczeń pałacowych.

Stadnina wynajmowała lokale mieszkalne na podstawie zawieranych umów. W okresie objętym kontrolą uzyskała przychody z ww. tytułu w łącznej kwocie 12,6 tys. zł W działalności Spółki, w przedstawionym zakresie stwierdzono, że w ramach wynajmu 3 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 125,04 m², przyjęte przez Stadninę bazyne stawki czynszu, były wyższe od obowiązujących w Gminach Krobia i Pępowo średnio o 1,6 zł za m².

Prezes Zarządu nie korzystał z zakwaterowania lub wyżywienia na terenie Stadniny. Pracownicy Stadniny nie korzystali z jej mienia. (dotyczy: wypożyczania maszyn, korzystania ze środków transportu do celów prywatnych).

[Dowód: akta kontroli str. 292 – 293 zestawienie –wpływy z udostępniania pomieszczeń pałacowych, wpływy z czynszów mieszkaniowych, str. 294 stawki czynszu, str. 295 – 296 informacja obsługi prawnej Spółki, str. 297 wydruk z ewidencji księgowej o należnościach czynszowych, str. 298 oświadczenie Prezesa Zarządu]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności Spółki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące badanej działalności

²⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719

Opis stanu
faktycznego

Na dzień 30 czerwca 2013 r. Stadnina posiadała należności wymagalne z tytułu czynszu wraz nierozliczonymi mediami w łącznej kwocie 7,9 tys. zł. Wobec dłużnika został orzeczony wyrok nakazujący opuszczenie lokalu i nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Prowadzona od 2011 r. eksmisja z lokalu mieszkalnego do dnia zakończenia kontroli była nieskuteczna.

2.9. Zbywanie nieruchomości

W latach 2011-2013 (I półrocze) Spółka sprzedała trzy nieruchomości obejmujące zbędne obiekty:

1) W dniu 21.03.2012 r. na podstawie aktu notarialnego Repertorium A nr 2257/2012 Spółka sprzedała nieruchomość zabudowaną położoną w miejscowości Babkowice obręb Pępowo, objętą księgą wieczystą KW nr PO1Y/00030211/1. W skład nieruchomości wchodziły działki gruntu nr 21/1 o powierzchni 0,1814 ha i nr 27/4 o powierzchni 0,6841 ha, stanowiące użytki rolne zabudowane budynkiem chlewni, budynkiem magazynowym, budynkiem nawozowym i studnią. Wartość szacunkowa nieruchomości rolnej zabudowanej sporządzona w dniu 17 grudnia 2011 r. przez rzeczoznawcę majątkowego wynosiła 168.304,00 zł Spółka uzyskała zgodę Zgromadzenia Wspólników na sprzedaż ww. nieruchomości wyrażoną uchwałą nr 1 z dnia 30 stycznia 2012 r., podpisaną przez Dyrektora Zespołu Nadzoru Właścicielskiego Agencji, za cenę nie niższą niż oszacowana przez rzeczoznawcę majątkowego. Ogłoszenie o przetargu ww. nieruchomości zostało umieszczone w Dzienniku Gazeta Prawna nr 38 z dnia 23 lutego 2012 r. i na stronie internetowej Stadniny w dniach od 23 lutego 2012 r. do 16 marca 2012 r. oraz było wywieszane w siedzibie Zarządu Stadniny i w siedzibie Urzędu Gminy Pępowo w dniach od 22 lutego 2012 r. do 16 marca 2012 r.

Zarząd określił cenę wywoławczą nieruchomości na kwotę 180.000,00 zł, wadium 18.000,00 zł minimalne postąpienie 2.000,00 zł.

Do przeprowadzenia w dniu 16 marca 2012 r. sprzedaży w drodze pierwszego przetargu ustnego w/w nieruchomości, zarządzeniem z dnia 20 lutego 2012 r. nr SK/2/12 Zarząd Spółki powołał 3. osobową komisję.

Wadium zostało wpłacone w wymaganej kwocie i odpowiednim terminie przez dwie osoby fizyczne. W wyniku licytacji uzyskano cenę 182.000,00 zł (netto). Nieruchomość została sprzedana za kwotę 182.000,00 zł netto.

2) W dniu 3 sierpnia 2012 r. na podstawie aktu notarialnego Repertorium A nr 5862/2012 Spółka sprzedała nieruchomość zabudowaną położoną w miejscowości Pępowo, objętą księgą wieczystą KW nr PO1Y/00030211/1 w skład nieruchomości wchodziły działki gruntu nr 69/5, 69/4, 68/1 o łącznej powierzchni 1,5481 ha stanowiące drogi oraz użytki rolne, zabudowane budynkiem owczarni.

Wartość szacunkowa nieruchomości rolnej zabudowanej sporządzona w dniu 21 maja 2012 r. przez rzeczoznawcę majątkowego wynosiła 187.281,00 zł.

Spółka uzyskała zgodę Zgromadzenia Wspólników na sprzedaż w/w nieruchomości wyrażoną uchwałą nr 4 z 11 czerwca 2012 r., podpisaną przez Przewodniczącego Zgromadzenia Wspólników, za cenę nie niższą niż oszacowana przez rzeczoznawcę majątkowego.

Ogłoszenie o przetargu ww. nieruchomości zostało umieszczone w Dzienniku Gazeta Prawna nr 111 z dnia 11 czerwca 2012 r. i na stronie internetowej Stadniny w dniach od 8 czerwca do 3 lipca 2012 r. oraz było wywieszane w siedzibie Zarządu Stadniny i w siedzibie Urzędu Gminy Pępowo w dniach od 8 czerwca do 3 lipca 2012 r.

Zarząd określił cenę wywoławczą nieruchomości na kwotę 200.000,00 zł, wadium 20.000,00 zł, minimalne postąpienie 2.000,00 zł.

Do przeprowadzenia w dniu 3 lipca 2012 r. sprzedaży w drodze pierwszego przetargu ustnego ww. nieruchomości, zarządzeniem z dnia 28 czerwca 2012 r. nr SK/3/12 Zarząd powołał 3. osobową komisję. Wadium zostało wpłacone w wymaganej kwocie i odpowiednim terminie przez 5 osób/podmiotów. W wyniku licytacji uzyskano cenę 308.000,00 zł (netto).

W związku z sprzedażą nieruchomości za cenę wyższą niż 50.000,00 Euro na podstawie art. 5 a ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa²⁶ Spółka w dniu 25 lipca 2012 r. uzyskała zgodę na dokonanie czynności prawnej w zakresie rozporządzania składnikami aktywów trwałych o wartości rynkowej przekraczającej równowartość kwoty 50.000 EURO polegającej na sprzedaży w/w nieruchomości znak pisma MSP/DMSP-SK-0554-247 (DMSP/3641/12)wn.8704.

Nieruchomość została sprzedana za kwotę 308.000,00 zł netto.

3) W dniu 16 maja 2013 r. Spółka sprzedała nieruchomość zabudowaną położoną w miejscowości Gogolewo, objętą księgą wieczystą KW nr PO1Y/00030212/8. W skład nieruchomości wchodziła działka gruntu nr 175 o powierzchni 4,4800 ha, stanowiąca grunty, łąki trwale i użytki rolne zabudowane obiektami wychowalni bażantów, budynkiem paszarni, budynkiem mieszkalnym i ogrodzeniem.

Wartość szacunkowa nieruchomości rolnej zabudowanej sporządzona w dniu 22 lutego 2013 r. przez rzeczoznawcę majątkowego wynosiła 441.138,00 zł.

Spółka uzyskała zgodę Zgromadzenia Wspólników na sprzedaż ww. nieruchomości uchwałą nr 1 z dnia 26 marca 2013 r., podpisaną przez Przewodniczącego Zgromadzenia Wspólników za cenę nie niższą niż oszacowana przez rzeczoznawcę majątkowego.

Ogłoszenie o przetargu ww. nieruchomości zostało umieszczone w Dziennik Gazeta Prawna nr 57 z dnia 21 marca 2013 r. i na stronie internetowej Stadniny w dniach od 20 marca do 12 kwietnia 2013 r. oraz wywieszane w siedzibie Zarządu Stadniny w dniach od 20 marca do 12 kwietnia 2013 r. i w siedzibie Urzędu Miejskiego w Krobi w dniach od 22 marca do 12 kwietnia 2013 r.

Zarząd określił cenę wywoławczą nieruchomości na kwotę 450.000,00 zł, wadium 45.000,00 zł i minimalne postąpienie 5.000,00 zł.

Do przeprowadzenia w dniu 12 kwietnia 2013 r. sprzedaży w drodze pierwszego przetargu ustnego ww. nieruchomości, zarządzeniem z dnia 4 kwietnia 2013 r. nr SK/3/13 Zarząd powołał trzyosobową komisję. Wadium zostało wpłacone w wymaganej kwocie i odpowiednim terminie przez 2 podmioty. W wyniku licytacji uzyskano cenę 705.000,00 zł (netto). W związku z sprzedażą nieruchomości za cenę wyższą niż 50.000,00 Euro na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa, Spółka w dniu 7 maja 2013 r. uzyskała zgodę na dokonanie czynności prawnej w zakresie rozporządzania składnikami aktywów trwałych o wartości rynkowej przekraczającej równowartość kwoty 50.000 EURO polegającej na sprzedaży ww. nieruchomości znak pisma MSP/DMSP- SK-0554-121 (DMSP/2388/13)wn.9063 za cenę 705.000,00 zł netto.

Nieruchomość została sprzedana za kwotę 705.000,00 zł netto.

[Dowód: akta kontroli str. 299-301 notatka z przebiegu sprzedaży nieruchomości]

W działalności Spółki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ustalenie
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości, utrzymanie i gospodarowanie zasobem nieruchomości Stadniny.

²⁶ Dz. U. z 2012 r. poz. 1224.

3. Efektywność działalności gospodarczej Stadniny

3.1. Wynagrodzenie członków Zarządu Spółki

Opis stanu faktycznego

W kontrolowanym okresie pobrane wynagrodzenie Prezesa Zarządu Spółki²⁷ wynosiło łącznie 702,5 tys. zł, w tym w 2011 r. 248,7 tys. zł, w 2012 r. 337,5 tys. zł i w I półroczu 2013 r. 116,3 tys. zł. Zostało ono określone w kwocie 20.734,07 zł w styczniu 2012 r., w kwocie 21.314,43 tys. zł w styczniu 2013 r., a w pozostałych miesiącach 19.000,19 zł miesięcznie. Na pobrane wynagrodzenie w 2011 r. składało się wynagrodzenie miesięczne w łącznej kwocie 228,0 tys. zł, świadczenia rzeczowe w kwocie 0,7 tys. zł i nagroda roczna w kwocie 20,0 tys. zł. Na pobrane wynagrodzenie w 2012 r. składało się wynagrodzenie miesięczne w kwocie 229,0 tys. zł, nagroda jubileuszowa i świadczenia rzeczowe w kwocie 57,8 tys. zł i nagroda roczna w kwocie 50,0 tys. zł. Na pobrane wynagrodzenie w I półroczu 2013 r. składało się wynagrodzenie miesięczne w łącznej kwocie 116,3 tys. zł. Wynagrodzenie Prezesa Zarządu Spółki zostało określone w wysokości 5,5-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa GUS.

[Dowody: akta kontroli 302-303 tabela nr 17, str. 304 umowa o pracę, str. 305-308 wyjaśnienia Prezesa Zarządu, str. 309-314 potwierdzenie dokonanych zwrotów nadpłaty wynagrodzeń]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Organizacja Spółki

W okresie objętym kontrolą Stadnina działała w oparciu o akt założycielski (umowę Spółki)²⁸, zawierający elementy określone w art. 157 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych²⁹, oraz w oparciu o regulamin organizacyjny Spółki.

[Dowody: akta kontroli str. 315-332 akt założycielski Spółki, str. 3-14 regulamin organizacyjny]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.3. Struktura majątku Spółki

Opis stanu faktycznego

Na koniec 2012 r. majątek Stadniny (aktywa) stanowił wartość 35.213,8 tys. zł i był o 1.127,6 tys. zł wyższy w stosunku do roku 2011 (34.086,2 tys. zł). Wykazany wzrost odnotowano zarówno w odniesieniu do majątku trwałego - z 23.655,1 tys. zł w 2011 r. do 24.121,4 tys. zł w 2012 r., jak i majątku obrotowego - z 10.088,7 tys. zł do 10.750,1 tys. zł.

Rzeczowe aktywa trwałe w 2012 r. wzrosły w stosunku do roku 2011 o 466,3 tys. zł, tj. o 2%.

Wzrost majątku był rezultatem zwiększenia nakładów inwestycyjnych na odnowienie postępującego starzenia się środków trwałych.

W grupie majątku obrotowego nastąpił w 2012 r. wzrost o 661,3 tys. zł, tj. o 6,6% do 2011 r. i wynikał ze: wzrostu inwestycji krótkoterminowych, wzrostu zapasów (wyższe plony kukurydzy ziarnowej), zmniejszenia stanu należności krótkoterminowych.

[Dowody: akta kontroli str. 334-335 bilans, str. 336 analiza ekonomiczno-finansowa bilansu]

Ustalone nieprawidłowości

²⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 254.

²⁸ Jednolity akt założycielski Spółki przyjęty uchwałą nr 2 NZW z dnia 3 września 2009 (akt notarialny Rep. A nr3755/2009).

²⁹ Dz. U. z 2000 r. Nr 94, poz. 1037 ze zm.

W działalności Spółki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.4. Wartość i struktura kapitałów

Opis stanu faktycznego

Kapitał własny w 2012 r. wynosił 30.085,8 tys. zł i był wyższy od stanu na koniec 2011 r. o 2.353,3 tys. zł, tj. 8,5%.

Największą pozycją kapitału własnego był kapitał zapasowy stanowiący w 2011 r. 17.048,2 tys. zł, tj. 50,0% pasywów, w 2012 r. stanowiący 19.128,3 tys. zł, tj. 54,3% pasywów.

Zobowiązania ogółem Spółki z kwoty 6.353,7 tys. zł w 2011 r. zmniejszyły się w 2012 r. o 1.225,6 tys. zł (o 19,3%), tj. do kwoty 5.128,0 tys. zł.

Zobowiązania długoterminowe z kwoty 2.603,4 tys. zł w 2011 r. zmniejszyły się o 630,2 tys. zł, tj. o 14,2% do kwoty 1.973,2 tys. zł w 2012 r. Zobowiązania te w całości stanowiły kredyty bankowe. Zmniejszenie zobowiązań Spółki wynikało z częściowej spłaty kredytów i nie zaciągania nowych w 2012 r.

Zobowiązania krótkoterminowe z kwoty 2.412,0 tys. zł w 2011 r. zmniejszyły się o kwotę 326,9 tys. zł, tj. 13,6% do kwoty 2.085,1 tys. zł w 2012 r. Spółka nie tworzyła rezerw na przyszłe zobowiązania.

Rozliczenia międzyokresowe z kwoty 1.338,3 tys. zł w 2011 r. zmniejszyły się o kwotę 268,5 tys. zł, tj. o 20,1% do kwoty 1.069,7 tys. zł w 2012 r. W skład rozliczeń międzyokresowych wchodziły przekazane w 1999, 2000 i 2002 r. subwencje na inwestycje związane z pałacem i budynkiem administracyjnym w Gogolewie oraz stację wodociągową w Pępowie. Wartość subwencji każdego roku ulegała zmniejszeniu o kwotę amortyzacji wyżej wymienionych inwestycji, która podlegała zaliczeniu do przychodów operacyjnych Spółki.

[Dowody: akta kontroli str. 334-335 bilans, str. 336 analiza ekonomiczno-finansowa bilansu]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.5. Rachunek zysków i strat

Opis stanu faktycznego

Rachunek zysków i strat wskazywał na osiągnięcie wyniku finansowego netto w 2011 r. w kwocie 2.080,1 tys. zł, w 2012 r. – 2.353,3 tys. zł. Wzrost wyniósł 273,2 tys. zł, tj. 13,1%. Na osiągnięty wynik finansowy netto składał się ujemny wynik na sprzedaży w 2011 r. (1.040,4 tys. zł) i w 2012 r. (1.306,5 tys. zł), wzrost straty o 266,1 tys. zł, tj. 25,6%. Sytuację poprawiał dodatni wynik na pozostałej działalności operacyjnej wynoszący w 2011 r. 2.199,0 tys. zł i w 2012 r. 2.353,5 tys. zł (wzrost 154,5 tys. zł, tj. 7%), który był rezultatem sprzedaży środków trwałych uznanych za zbędne oraz otrzymanych dopłat do gruntów.

W 2011 r. koszty finansowe wynosiły 155,9 tys. zł przy przychodach finansowych wynoszących 37,1 tys. zł. W 2012 r. koszty finansowe wynosiły 94,0 tys. zł przy przychodach finansowych wynoszących 93,9 tys. zł.

Koszty operacyjne wynosiły 17.959,0 tys. zł w 2011 r. i 19.667,9 tys. zł w 2012 r. Wzrost o 1.708,8 tys. zł, tj. 9,5% wynikający z wyższej amortyzacji rocznej, wyższych kosztów zużycia materiałów, spowodował częściowo wzrost cen zakupu pasz, paliwa, energii a także zakup nasion. Z powodu wymarznienia 800 ha rzepaku i pszenicy wystąpiła konieczność zasiania kukurydzy na zaorany areale. Znaczącą pozycją wzrostu kosztów operacyjnych były wynagrodzenia z narzutami, spowodowane wzrostem wynagrodzeń z tytułu podwyżek i zwiększenia nakładów pracy w produkcji roślinnej związanej z pracami wykonanymi przy przesiewie wymarznionego arealu.

Udział procentowy struktury sprzedaży poszczególnych grup produktów, tj. w produkcji roślinnej, produkcji zwierzęcej i usługach w sprzedaży ogółem wynosił w latach 2011 i 2012 odpowiednio 49,0% i 40,9%, 50,4% i 58,8% oraz 0,6% i 0,3%.

Przychody ogółem wzrosły z kwoty 20.248,3 tys. zł w 2011 r. do kwoty 22.202,9 tys. zł w 2012 r., tj. o 1.954,6 tys. zł (o 9,6%). W pozycji:

- przychody ze sprzedaży i zrównanie z nimi wzrosły z kwoty 16.918,6 tys. zł w 2011 r. do kwoty 18.361,4 tys. zł w 2012 r. - o 1.442,8 tys. zł, tj. 8,5%
- pozostałe przychody operacyjne wzrosły z kwoty 3.292,6 tys. w 2011 r. zł, do kwoty 3.747,7 tys. zł w 2012 r. - o 455,1 tys. zł, tj. 13,8%;
- przychody finansowe wzrosły z kwoty 37,1 tys. zł w 2011 r. do kwoty 93,8 tys. zł w 2012 r. o 56,7 tys. zł, tj. 152,8%.

[Dowody: akta kontroli str.337 rachunek zysków i strat, str. 338 analiza zysku i strat]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.6. Przychody Spółki

Opis stanu
faktycznego

Przychody netto ze sprzedaży i zrównanie z nimi w 2011 r. wynosiły 16.918,6 tys. zł i stanowiły 83,6% przychodów ogółem, a w 2012 r. wynosiły 18.361,4 tys. zł i stanowiły 82,7% przychodów ogółem. Na pozycję przychodów netto ze sprzedaży złożyła się głównie sprzedaż produktów i zmiana stanu produktów.

W 2011 r. przychody ze sprzedaży produktów roślinnych wynosiły 9.129,7 tys. zł, tj. 49,0%, inwentarza żywego i produktów pochodzenia zwierzęcego - 9.391,6 tys. zł, tj. 50,4%, w tym bydła 1.265,1 tys. zł, tj. 6,8%, koni 41,8 tys. zł, tj. 0,2%, produktów pochodzenia zwierzęcego (mleka) 8.084,7 tys. zł, tj. 43,4%, usług 122,3 tys. zł, tj. 0,6%.

W 2012 r. przychody ze sprzedaży produktów roślinnych wynosiły 7.505,5 tys. zł, tj. 40,9%, inwentarza żywego i produktów pochodzenia zwierzęcego – 10.793,2 tys. zł, tj. 58,8%, w tym bydła 1.825,1 tys. zł, tj. 9,9%, koni 55,6 tys. zł, tj. 0,3%, produktów pochodzenia zwierzęcego (mleka) 8.912,5 tys. zł, tj. 48,6%, usług 56,0 tys. zł, tj. 0,3%.

W 2011 r. najwyższe przychody uzyskano z produkcji zwierzęcej w kwocie 9.391,6 tys. zł, tj. 50,4% przychodów, w 2012 r. również najwyższe przychody uzyskano z produkcji zwierzęcej w kwocie 10.793,2 tys. zł, tj. 58,8% przychodów. Wzrost o kwotę 1.401,6 tys. zł, tj. 14,9% wynikał głównie ze sprzedaży mleka o kwotę 827,8 tys. zł, tj. 10,2% i bydła o kwotę 560,0 tys. zł, tj. 44,3%. Najniższe przychody przypadły na sprzedaż koni - w 2011 r. było to 41,8 tys. zł, tj. 0,2% przychodów ogółem a w 2012 r. - 55,6 tys. zł, tj. 0,3% przychodów ogółem.

Drugą wiodącą gałęzią działalności była produkcja roślinna, której przychody ze sprzedaży w 2011 r. wynosiły 9.129,7 tys. zł, tj. 49,0% ogólnych przychodów ze sprzedaży produktów, a w 2012 r. 7.505,5 tys. zł, tj. 40,9%. Spadek przychodów ze sprzedaży produktów roślinnych o 1.624,2 tys. zł, tj. 17,8%, wynikał z pozostawienia zbiorów kukurydzy i rzepaku z 2012 r. w magazynie do roku 2013 celem uzyskania wyższych cen sprzedaży.

[Dowody: akta kontroli str. 339 - 340 struktura rzeczowa przychodów]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.7. Koszty utrzymania koni

Opis stanu
faktycznego

W 2011 r. koszty utrzymania koni wyniosły ogółem 654.564,92 zł a w 2012 r. koszty utrzymania koni - ogółem 723.089,50 zł, tj. o 68.524,58 zł więcej niż w poprzednim roku.

Koszty utrzymania koni (w przeliczeniu na jednego konia), przy średniorocznym stanie stada w ilości 92 szt. w 2011 r. i 95 szt. w 2012 r., wyniosły odpowiednio 7.114,84 zł i 7.611,47 zł.

[Dowody: akta kontroli str. 342-343 kalkulacja – konie]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.8. Koszty wynagrodzeń

Opis stanu
faktycznego

W 2011 r.: w grupie działalności „roślinna” zatrudnienie wynosiło średnio 30,48 etatu, a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto z narzutami 3.993,75 zł, w grupie działalności „bydło” zatrudnienie obejmowało średnio 21,82 etatu, a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto z narzutami wyniosło 5.026,61 zł; w grupie działalności „konie” zatrudnienie wynosiło 8,82 etatu, a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto z narzutami 3.491,79 zł; w grupie działalności „pozostali” zatrudnienie wynosiło 10,00 etatu, a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto z narzutami 8.149,34 zł. W 2012 r. dane z powyższego zakresu wynosiły odpowiednio: w grupie działalności „roślinna” - 30,35 etatu i 4.780,16 zł (o 19,69% więcej niż w 2011 r.), w grupie działalności „bydło” - 25,68 etatu i 5.577,07 zł (o 10,95% więcej niż w 2011 r.); w grupie działalności „konie” - 8,93 etatu i 3.700,78 zł (o 5,99% więcej niż w 2011 r.); w grupie działalności „pozostali” - 10 etatów i 8.151,37 zł (o 0,02% więcej niż w 2011 r.).

[Dowody: akta kontroli str.344 zestawienie przeciętnego wynagrodzenia w Spółce w różnych grupach działalności w latach 2011 -2013 (I półrocze)]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.9. Sytuacja ekonomiczna Spółki

Opis stanu
faktycznego

W latach 2011 - 2012 polepszeniu uległa sytuacja finansowa Spółki. Podwyższeniu uległ wskaźnik płynności bieżącej³⁰ z 4,18 w 2011 r. do 5,16 w 2012 r.³¹ (przy pożądanej wielkości powyżej 1).

Na podstawie Uchwały nr 02/12 Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki z dnia 11 kwietnia 2012 r., zysk netto w wysokości 2.080.136,01 zł na kapitale zapasowym za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. został przeznaczony na inwestycje.

Na podstawie Uchwały nr 06/13 Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki z dnia 24 kwietnia 2013 r., zysk netto w wysokości 2.353.303,99 zł na kapitale zapasowym za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. został przeznaczony na inwestycje.

Wieloletni program inwestycyjny na lata 2011-2015 (dalej: „WPI”) oraz biznesplan Spółki na rok 2011, został zatwierdzony na podstawie Uchwały nr 04/11 Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki z dnia 29 marca 2011 r. Kolejnymi Uchwałami: nr 2 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki z dnia 23 marca 2012 r. i nr 3 Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki z dnia 25 marca 2013 r. zatwierdzano biznesplany Spółki i zaktualizowane WPI na lata 2012 i 2013.

Z zaplanowanych w WPI inwestycji na rok:

- 2011 w wysokości 3.155,5 tys. zł – wydatkowano 3.340,5 tys. zł,
- 2012 w wysokości 3.903,0 tys. zł – wydatkowano 4.175,0 tys. zł,
- 2013 w wysokości 4.436,6 tys. zł – wydatkowano na dzień 28 listopada 2013 r. 4.610,9 tys. zł.

W Spółce nie utworzono komórki kontroli wewnętrznej, kontrolę tę sprawował Prezes Zarządu oraz hodowca Stadniny. W okresie objętym kontrolą pracownicy Zespołu Nadzoru Właścicielskiego ANR przeprowadzili w Stadninie 3

³⁰ Stosunek aktywów bieżących (obrotowych) do pasywów bieżących (zobowiązań krótkoterminowych). Wskaźnik płynności bieżącej informuje o potencjalnej zdolności do spłaty bieżących zobowiązań za pomocą krótkoterminowych aktywów.

³¹ Do 3,86 w I półr. 2013 r.

udokumentowane kontrole³², obejmujące prowadzenie hodowli koni, ocenę efektywności gospodarowania Spółki oraz ocenę procesów gospodarczych oraz systemu zarządzania w Spółce. ANR nie kierowała zaleceń pokontrolnych.

[Dowody: akta kontroli str. 345 wskaźniki płynności, str. 346-350, Uchwały nr 4/11 02/12, 3/13 i 06/13 Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki i 2/12 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki, str. 351 sprawozdanie z kontroli, str. 352-365 protokół kontroli ANR, str. 366-379 protokół kontroli ANR]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie efektywność działalności gospodarczej Stadniny.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³³ (dalej: *ustawa o NIK*), wnosi o:

1. Zakończenie procedury przystosowania magazynu pasz do możliwości utrzymywania bydła w tym pomieszczeniu.
2. Przeprowadzenie remontów obiektów Stadniny, zaleconych w wyniku okresowych kontroli ich stanu technicznego.
3. Wyegzekwowanie należnych zobowiązań z tytułu czynszu za mieszkanie
4. Rozważenie możliwości egzekwowania od lekarza świadczącego usługi weterynaryjne opisu wykonanych zabiegów w wystawianych fakturach umożliwiającego sprawdzenie wykonanego świadczenia.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia grudnia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Kontroler nadzorujący:

³² Dotyczy kontroli udokumentowanych wpisem do „Książki kontroli” Stadniny poza udziałem przedstawicieli ANR w pracach komisji dokonującej corocznego przeglądu Stadniny.

³³ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

Artur Urban
Doradca ekonomiczny

.....
Podpis

.....
Podpis